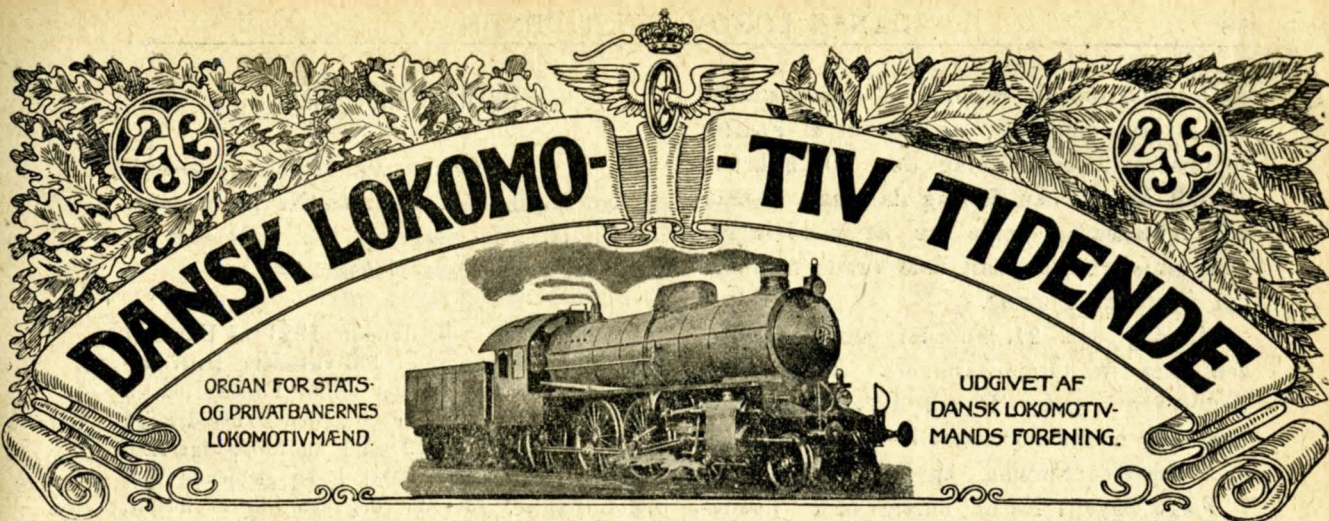

21. Aarg. Nr. 5.

Redigeret af C. M. CHRISTENSEN.

2. Marts 1921.

DYRTIDSTILLÆGET.

Konjunktur- og Stedstillæg.

Ved de i Efteraaret 1920 stedfundne Forhandlinger angaaende Forhøjelse af Konjunkturtillægget mellem Organisationerne og Regeringen bebudede Statsministeren, at han agtede i Foraaret 1921 at fremsætte Forslag til en ændret Beregningsmaade af Dyrtidstillægget saaledes, at Familieforsørgere fik et noget større Tillæg end hidtil, men den finansielle Ramme maatte dog ikke sprænges. Allerøde paa det Tidspunkt fremsatte Tjenestemændenes Repræsentanter som deres Mening, at et saadant Forslag ingen Udsigt havde til at vinde Tjenestemændenes Bifald. Imidlertid ønskede Statsministeren at forsøge, og vilde Tjenestemændene ikke modtage Forslaget, lovede Statsministeren at fremsætte Forslag for Rigsdagen om Forlængelse af de gældende Tillæg uændret.

Det blev derefter overdraget Lønningsraadet at udarbejde Forslag i den af Stats- og Finansministeren skitserede Retning og umiddelbart efter at Pristallet var fastsat, hvorefter Dyrtidstillægget skulde beregnes, modtog Organisationerne en Indbydelse til at lade sig repræsentere ved en Forhandling i Finansministeriet Mandagen den 21. Februar for at drøfte et af Lønningsraadet udarbejdet Forslag om Forsørgertillæg. Samtidig

med denne Skrivelse modtog Organisationerne Forslaget.

Forslaget gik ud paa, at Finansministeren var villig til at forelægge Forslag for Rigsdagen om Konjunktur- og Stedstillæg i samme Form og Størrelse som de nu løbende, men for Dyrtidstillæggets Vedkommende var dette ændret saaledes, at ugifte vilde faa 504 Kr., gifte uden Børn 882 Kr., gifte med 1 à 2 Børn 1260 Kr. og gifte med 3 eller flere Børn 1636 Kr. — Der var, som man vil se, taget fra en Del af Tjenestemændene og givet til den Del af Tjenestemændene, som havde de største Forsørgerpligter. Man var saaledes gaaet bort fra den gamle Skillelinje mellem gifte og ugifte og havde ændret Dyrtidstillægget, saa at det fik Karakter af Forsørgertillæg.

For Organisationerne var Stillingen egentlig ikke vanskelig, thi Sagen laa jo saaledes, at man i Efteraaret havde krævet en Forhøjelse til alle paa Konjunkturtillægget, og det ventede, af Finansministeren bebudede Prisfald var endnu ikke traadt frem paa en saadan Maade, at det mærkedes i Husholdningerne, hvorfor der ikke kunde være Tale om en Regulering af en saadan Karakter. Kunde man ikke faa Forøgelse af Dyrtidstillægene til Forsørgere gennem større Bevillinger, var Gennemførelsen af det fremsatte Forslag udelukket.

Organisationens Stilling til Spørgsmaalet var for saa vidt klar, og paa et af Fællesrepræsentationen Søndag den 20. Februar afholdt Møde viste det sig da ogsaa, at man var fuldstændig enige om at meddele Finansministeren, at man ikke kunde modtage det fremsatte Forslag.

Mandag den 21. Februar mødte Repræsentanter for Organisationerne hos Finansministeren — for Dansk Lokomotivmands Forening mødte Formanden — for at drøfte det fremsatte Forslag, en Forhandling, der i Følge Sagens Natur hurtigt blev tilendebragt.

Efter at Finansministeren havde aabnet Mødet og givet en kort Redegørelse for Forslaget, udbad han sig Udtalelser fra Tjenestemændene. Paa disses Vegne havde Fællesrepræsentationens Formand, Overlærer Pedersen, Ordet, og i en kort Tale paa samtlige Organisationers Vegne meddelte han, at Organisationerne ikke kunde modtage det fremsatte Forslag om Dyrtidstillæget, men at man, som Forholdene laa, kunde akceptere Konjunktur- og Stødtillæget. Efter at Departementschef Vedel paa Embedsmændenes Vegne havde haft Ordet, ligeledes for at meddele, at de ikke heller kunde modtage Forslaget, og Raadsformand Kofoed havde talt om Forslagets principielle Form og forsvaret dette, besvarede Statsministeren forskellige Bemærkninger og spurgte, om nogen kunde støtte Forslaget, men da ingen begærede Ordet udtalte han, at Regeringen ikke agtede at stille Forslaget, men vilde anbefale Rigsdagen, at Konjunktur- og Stødtillæg fornyedes for det kommende Finansaar og Dyrtidstillæget da vilde forblive som hidtil. Forhandlingerne var dermed forbi.

Nogen anden Stilling end den, Tjenestemændene tog i den foreliggende Situation, var utænkelig, thi paa nærværende Tidspunkt var det umuligt at gaa over til dette ganske nye Princip om Forsørgertillæg. Hvis man vil lønne efter Familiernes Størrelse eller give Begunstigelser til Familier med mange Børn, synes vi det maa ske ad ganske andre Veje end de foreslaaede.

OVERKOMMISSIONEN.

En ny stor Kommission er blevet nedsat, og den har hurtigt faaet sit Navn som ovenfor anført. Vi gengiver her Indholdet af Skrivelse angaaende Nedsættelsen:

„I den under 5. Januar 1921 af Udvalget angaaende Besparelse i Postvæsenets Drift afgivne Betænkning er der stillet Forslag om en Ændring af § 1291 i Statstjenestemandsoven af 12. September 1919 samt om forskellige Ændringer i de siden 1. Maj 1919 gældende Tjenestetidsregler, idet det dog samtidig er udtalt, at Ændringer i saadanne almindelige Regler maa forudsætte generelle Overvejelser.

Statsministeren anser det herefter for nødvendigt, at en saadan almindelig Behandling finder Sted, da den fornødne alle Styrelsesgrene omfattende Enhed ikke kan tilvejebringes ved de allerede nedsatte Spareudvalg for enkelte Etater. Da man endvidere mener, at det vilde være ønskeligt, at der blev foretaget almindelige Overvejelser af, hvilke Besparelser i Henseende til Antallet af Tjenestemænd man maatte anse for mulige ved, at Forretningen sammendrages eller simplificeres eller ved andre Ændringer i de nuværende Forhold, ligesom det ønskes undersøgt, om Statens Udgifter til Honorarer, særlige Ydelser (jfr. Tjenestemandsovens 3. Del) og andre til saavel Statstjenestemænd som Ikke-Statstjenestemænd udredede Vederlag kunde formindskes, agter man at nedsætte en Kommission til at undersøge og overveje disse Forhold og til Statsministeriet at stille Forslag om de fornødne Ændringer.

Kommissionen er tænkt sammensat af Repræsentanter for Rigsdagen, Administrationen og Tjenestemændenes Organisationer under Foræde af Formand for Lønningsraadet K. H. Kofoed og med Departementschef i Statsministeriet Fr. V. Petersen som Næstformand.

Kommissionen vil have Betydelse til for de enkelte Styrelsesgrene at tilkalde sagkyndige til Deltagelse i Forhandlingerne, dog uden Stemmeret.

Fællesrepræsentationen har til Medlemmer af Kommissionen valgt d'Hrr. Overlærer Th. Pedersen og Forretningsfører Ch. Petersen.

Af Centralorganisationerne er udpeget Overpakkemester Bødskov og Postexpedient Villmann.

REKREATIONSHJEMMET.

Da man jo nu stærkt nærmer sig Tiden for Afholdelsen af dette Aars Delegeretmøde, vilde der maaske være Anledning til at omtale Rekreationshjemmet. Hvad der er gjort for denne Sag, og hvad der fremtidig bør gøres for at føre den til en for alle Organisationens Medlemmer tilfredsstillende Ordning. Inden man kommer nærmere ind paa, hvad der bør gøres og at hvilke Veje, man hurtigst og med en for Medlemmernes Pengepung mest smertefri Operation naar Maalet, kan det have sin Interesse at se paa, hvilken Maade Sveriges Lokomotivmænd greb Sagen an, da de begyndte og fuldførte deres Rekreations- og Hvilehjem paa Särö i Nærheden af Göteborg. Der skal derfor her gives en Redegørelse deraf, efter det Materiale, som er stillet til Udvalgets Raadighed angaaende denne Sag. Den 6. Juli 1905 blev der paa de svenske Lokmænds Aarsmøde i Eksjö nedsat et Udvalg med det Formaal at søge at virkeliggøre det længe nærrede Ønske om at faa opført et Rekreations- og Hvilehjem. Paa næste Aarsmøde, 30. og 31. Maj 1906, fremlagde dette Udvalg tre forskellige Forslag, ledsaget af Planer og Tegninger, det ene af disse Forslag blev vedtaget, og derefter satte man Kraft ind paa at faa det gennemført. Pengene dertil fik man ind ad mange forskellige Veje, hovedsagelig dog ved frivillige Bidrag fra de svenske Lokmænd selv, men ogsaa paa andre Maader, f. Eks. ved Henvendelse til Jernbanernes større Kunder og Leverandører, ved Opslag i Banker og andre større Forretningslokaler, hvor der saa samtidig var fremlagt Tegningslister, ved Udgivelsen af et Jutehefte „Jultämning“, og endelig skænkede en Rigmand den Grund, hvorpaa Hjemmet blev opført, og Staten gav et Tilskud. Dog først den 12. August 1912 blev Grundstenen nedlagt til Hjemmet, og den 22. Juli 1913 blev det indviet og derefter aabnet. Rom blev som bekendt ikke bygget paa een Dag. Det blev de svenske Kollegers Feriehjem ikke heller, og det kan man selvfølgelig heller ikke vente eller forlange, at danske Lokmænds Rekreationshjem skal blive. Starten har jo for vort Vedkommende været ret vellykket, og de ca. 40,000 Kr., som da dette skrives, er tegnet, er et godt Grundlag at fortsætte paa, men det er, hvad man ikke maa glemme, Penge som Organisation har laant af sine Medlemmer, og som en Gang, naar disse Medlemmer Tid efter anden trækker dem tilbage, har Krav paa

at faa tilbagebetalt — dog uden Renter. Hvis der derfor paa det kommende Delegeretmøde bliver fremsat Forslag om, at nye tilkommende Medlemmer obligatorisk skal yde et Tilskud paa 120 Kr., selvfølgelig i smaa Rater, f. Eks. 2 Kr. maanedlig, maa man haabe, at de Delegerede ser med Forstaaelse paa et saadant Forslag. Denne „Tvang“, som man derved paalægger de nye Medlemmer, er jo ikke Tvang i anden Betydning, end naar man forlanger, at de skal være med til at opretholde de andre Fond, som er oprettede indenfor Organisationen, og i det hele taget være med til at bevare de Resultater, som Organisationen har bragt os alle i Aarenes Løb. Den Mand som kunde tænke sig, saafremt et saadant Forslag blev vedtaget, at unddrage sig denne „Tvang“, var Organisationen sikkert bedst tjent med at være fri for. Hvorvidt nogle af de andre før nævnte Maader at faa Penge ind til Formaalet, er anvendelige her hos os, skal jeg ikke komme nærmere ind paa denne Gang, men umuligt er det jo ikke. Først og fremmest bør vi dog stole paa os selv, og jeg skal tillade mig at citere Slutningen af et af de svenske Op- raab:

Kammerat! Har Du medvirket for Indsamlingen til Rekreationshjemmet????
Har Du ikke det, saa gør hvad Du formaar.
Har Du givet lidt, giv mer, saa det forslaar!
J. Milne.

REKREATIONSHJEMMET.

Det er ret interessant at høre de forskellige Udtalelser fra Modstandere af Rekreationshjemmet. Den Udtalelse, man oftest hører, er denne: „at forsaavidt man kunne slippe med 120 Kr. een Gang for alle, var det ikke saa galt; men der skal nok komme nye Opkrævninger, for Hjemmet vil komme til at lide under økonomiske Vanskeligheder. Andre siger, at det vil blive for dyrt at bo paa et saadant Hjem, man vil kunne bo lige saa billigt ved et Badested, saa det vil blive saadant, at det kun er dem, der er velstillede, der vil kunne tilbringe sin Ferie paa Rekreationshjemmet. Udtalelser som, at Hjemmet bliver for lille, saa at der ikke kan blive Plads i Sæsontiden, er ogsaa noget, man ofte hører og at der paa et saadant Hjem vil blive et velsignet Jernbanevrøvl o. s. v., ja og ende-

lig har jeg ogsaa hørt et enkelt Medlem sige, at det nok vilde blive der ligesom paa „Sprogø“, at man skulde møde med Lægeattest, og forsaavidt denne ikke var god, var Hjemmet lukket for saadanne.

Gaar man de enkelte, der fremsætter saadanne Udtalelser, noget nærmere paa „Klingen“, vil man i de fleste Tilfælde erfare, at det ikke saa meget er de Vanskeligheder, de mener, der er for Hjemmet, men at det er en Udgift, man vil spare, og saa gælder det jo om at finde Indvendinger, og helst saadanne, der ser mest overbevisende ud, thi det er jo da heldigvis frivilligt.

Ja, her er det, at Fejlen efter min Mening ligger; jeg begriber ikke, at Hovedbestyrelsen vil modtage et Forslag om at gennemføre en Sag, der betyder frivillig Udgift for Medlemmerne, thi jeg synes, at Hovedbestyrelsen har Erfaringer nok for den Modvillie og ringe Forstaaelse, den møder, naar den appellerer til Medlemmernes Pengepung ad Frivillighedens Vej. Jeg synes, den maa have lært, at vil man have Medlemmerne til at se stort og smukt paa en Sags Gennemførelse, saa maa det ikke betyde økonomisk Offer, i hvert Fald ikke frivillig, for saa betakker man sig, — saadan er Mennesket nu en Gang.

Nu er der sikkert nogle, der vil sige, ja, men Rekreatiøns-hjemmet har Hovedbestyrelsen jo ikke noget med at gøre, ligesaa lidt som Organisation; det er jo et privat Foretagende, hvortil Lokomotivmændene kan tegne sig som Andelshavere. — Jeg vil da blot minde om, at Sagen blev behandlet paa sidste Aars Delegeretmøde, hvortil Udgifterne afholdtes af Organisation, ligesom ogsaa de Delegeredes Diæter betalles af Organisation. Forhandlingerne resulterede i, at der blev nedsat et Udvalg, som skulde gøre det forberedende Arbejde og undersøge de bedst mulige Planer til Sagens Realisation. Man kan derfor ikke, med Rette, paastaa, at Sagen er Organisationens uvædkommende, og hvad angaar med Hovedbestyrelsen, saa staar den, i Offentlighedens Øjne, som den, der hæfter for, om Sagen kan gennemføres eller ej, idet man uvilkaarlig vil takse Organisationens Styrke og Modenhed herefter og atvæksere saadanne Meninger til Hovedbestyrelsen. Ethvert Medlem burde herefter have saa megen Forstaaelse, at de følte det som en Pligt overfor Hovedbestyrelsen at være med, men da det som før sagt, betyder en frivillig Udgift for Medlem-

merne, foretrækker en stor Del at holde sig tilbage.

Vi maa derfor, hvis de forskellige Indvendinger, der gøres, skal slaas af Marken, gøre Hjemmet obligatorisk for alle Medlemmer, thi derved opnaar man, at Hjemmet kommer til at hvile i et solidt økonomisk Basis og kan gøre Opholdet saa billigt, at enhver har Raad til at komme der, og man opnaar det, jeg betragter for at være det væsentligste, at man kan give dem, der t. Eks. har haft et langt Sygeleje, saavel et Medlem som Hustruen, der absolut trænger til et Ophold under rolige Forhold og i sunde Omgivelser, et Ophold for et ringe Vederlag, de ellers ikke vil kunne faa, fordi de ikke har Midler til at kunne skaffe dem et saadant Ophold. Alene dette, synes jeg maatte være nok til, at Medlemmerne sluttede sig til Tanken og var enig med mig i at gøre Hjemmet obligatorisk og saaledes, at, man ikke byggede alene et Feriehjem, men ogsaa et virkeligt Rekreatiøns-hjem. — Der er til Behandling paa Delegeretmødet indsendt 3 Forslag, af disse 3 Forslag gaar det ene ud paa at gøre Hjemmet obligatorisk for alle Medlemmer, nemlig ved at forhøje Kontingentet fra 4 Kr. til 5 Kr. maanedlig, hvoraf de 4 Kr. administreres som hidtil, og den femte Kr. gaar i et Byggefond til Ferie- og Rekreatiøns-hjemmet og ligesom Kontingentet til Kampfonden føres paa hvert enkelt Medlems Konto og tilbagebetales ved dets Afgang fra Statsbanerne. Kontingentet nedsættes atter til 4 Kr., naar Byggefonden har naaet en passende Størrelse. Man gør det paa den Maade overkommeligt for alle at kunne nyde godt af Hjemmet og behøver ikke at befrygte, at det vil faa økonomiske Vanskeligheder, og man gør Hjemmet til det, som jeg mener, det skal være, et virkeligt Rekreatiøns-hjem.

Jeg vil til Slut bede Medlemmerne at tænke over Sagen, og naar Dagsordenen til Delegeretmødet kommer til Behandling ude i Afdelingerne, give deres Delegerede Paalæg om paa Delegeretmødet at stemme paa det her nævnte Forslag, saaledes at vi gennemfører denne Sag til Gavn for Medlemmerne selv og til Ære for vor Organisation.

Sungam.

FERIE- OG REKREATIONSHJEMMET.

Om dette Emne har der været skrevet ikke saa lidt, og der kan jo tales baade for og imod de forskellige Indlæg. For mig var det første Spørgsmaal: kan der ad frivillig Vej skaffes tilstrækkelig Penge.

— dersom det bliver anlagt tilstrækkelig demokratisk, men dette er ogsaa en absolut Nødvendighed, og Vejen vil da forhaabentlig gaa videre frem til det mere Ideale.

Idealet „Ferie- og Rekreationshjemmet“ er ganske vist for mig et noget vagt Begreb, men det er et Skridt i den rigtige Retning nemlig et „Lokomotivmandshjem“ for pensionerede Lokomotivmænd eller disses Enker.

Nu har Udvalget for Ferie- og Rekreationshjem for ikke saa længe siden rettet direkte Opfordring til hvert Medlem, om at tegne sig for en Andel, dette er i og for sig ikke saa mærkeligt, men der er visse Omstændigheder ved Sagen, som fortjener en nærmere Prøvelse.

Den udsendte Opfordring med Kuponen, som skal underskrives, er jo et Bevis for, at man har sikret Hjemmet en bestemt økonomisk Støtte, hvilket er rigtigt, men den er mere end det, den bliver et juridisk Bevis for, at vedkommende Underskriver hefter som Garant for Hjemmet, og af den Grund underskriver jeg ikke den mig til-delte Kupon. Jeg har ganske vist hørt andre Argumenter imod Kuponerne og om de er rigtige, er jeg absolut ikke kompetent til at afgøre, og de har for mig heller ingen Betydning, men juridisk „Garant“ vil jeg under ingen Omstændigheder være.

Det kunde jo ogsaa tænkes, at Hjemmet kun blev et Feriehjem og ikke noget Rekreationshjem for dem, som trængte haardt til Rekreation, men som mangler de Midler, som er nødvendige, og al de samme Forhold: manglende Midler, var tilstede for dem som vil søge Hjemmet til Ferieophold, men dette faar imidlertid staa hen. Tiden vil løse dette Spørgsmaal af sig selv.

En anden Hage ved denne Andelstegning er, at den forældede Bestemmelse, vi har i Kampfonden, om at Pengene betales tilbage, ogsaa er bragt i Anvendelse her, dette er en Bestemmelse, som vi Lokomotivmænd forlængst skulde have lyst i Ban. En Ting maa være givet, tegner man sig for en Andel for Sagens Skyld, saa ønsker man ikke sine Penge igen, og tegner man Andele for at have Pengene i Behold, saa maa efter min Mening saadanne hellere være utegnede, da de alligevel en Gang, tidlig eller sent, virker moralsk skadelige.

Endelig ser jeg, at Udvalget har udsendt

et Cirkulære, hvori det gør opmærksom paa, at alle Bidrag skal tegnes paa den før omtalte Kupon. — Ønsker Udvalget da ikke at modtage Bidrag, som ikke er tegnede paa denne Kupon. Hvis saa er, maa jeg sige, at det er et meget uheldigt Dekret. Jeg for mit vedkommende har ikke tænkt paa at unddrage mig Betalingen af det Beløb, som jeg har tegnet mig for, men Udvalget har jo sin frie Villie i denne Sag, og kan jo ophæve Dekretet naar som helst.

Da det kunde tænkes, der var flere som har en lignende Mening som jeg, tilraades det Udvalget at tage under Overvejelse, om ikke en Kupon, affattet noget lignende som nedenstaaende, kunde tænkes at ville gavne vort Ferie- og Rekreationshjem, for mig synes det i det mindste at være rigtig.

Kupon til Paategning af Andele til D. L. F.s Ferie- og Rekreationshjem.

Undertegnede tegner sig herved for en Andel, stor — Kr. til D. L. F.s Ferie- og Rekreationshjem. Andelene forrentes ikke. Andelene indbetales med 10 Kr. pr. Maaned de første 3 Maaneder efter at Tegningen er fundet Sted, og derefter med 10 Kr. hvert Kvartal, indtil Beløbet er indbetalt. Skulde der være Medlemmer, som ønsker deres Andele tilbagebetalt ved Afskediggelsen som Lokomotivmand, maa dette paaføres Kuponens Bagside, er intet paaført, er Andelene Ferie- og Rekreationshjemets Eje. Ved Udmeldelse af Organisationen som Lokomotivmand, udbetales i intet Tilfælde noget.

Andelshaverne er ikke ansvarlig for nogen Del af den Gæld, som Ferie- og Rekreationshjemmet maatte paatage sig, eller overhovedet ikke kan være pligtig til at betale noget ud over de — Kr., ligesom Enkeltpersoner, der staar bag Ferie- og Rekreationshjemmet, ikke hefter personlig. —

Disse Par Bemærkninger til Udvalget og de forskellige Repræsentanters velvillige Overvejelse.

Slagelse i Februar 1912.

P. Sessing.

Den ærede Indsender mener, at de Medlemmer, der benytter de udsendte Tegningsindhydelser, samtidig paatager sig et solidarisk Ansvar for den Gæld, Ferie- og Rekreationshjemmet eventuelt paadrager sig.

Dertil kunde vi ønske at bemærke dette: For det første betyder Underskriften paa Tegningsbeviset aldeles ikke det, Hr. Sessing absolut ønsker at lægge deri, thi da der ikke noget Sted er tale om solidarisk Ansvarlighed, vil d'Hrr., som undertegner Beviset, ingen Sinde blive forpligtet ud over det Beløb, der anføres derpaa. — Dette

ljener kun som et Bevis for, at man er indforstaaet med, at Beløbet ikke forrentes, og at dette kun tilbagebetales i det eller det Tilfælde, og at Beløbet tilfalder Ferie- og Rekreationshjemmet i eet bestemt Tilfælde.

For det andet vil der, efter den Plan, man arbejder, ikke blive Tale om Gæld i den Forstand, Hr. Sessing maa antages at lægge i Ordet, men kun den Gæld, Ferie- og Rekreationshjemmet staar i til Andels- tegneren, Laangiverne. Da det imidlertid er Hensigten at skabe betryggende Garanti for, at der altid er Penge disponible til Tilbagebetaling af Andelssummen, ved at søge gennemført dertil egnede Forslag, vil der ikke heller der være nogen Fare for Tab af Penge — endmindre for et større Ansvar eller Risiko.

For det tredje er det ikke Hensigten at arbejde med Tab, paa den anden Side heller ikke med Gevinst, kun skabe Balance paa Indtægts- og Udgiftssiden, med andre Ord gøre alt saa billigt som muligt. Og da det er Meningen, at Foreningen skal eje Hjemmet fuldstændig gældfrit, og endda have tilstrækkelig og rigelig Driftskapital, kan den Mulighed, Hr. Sessing ængstes for, ikke opstaa. — Den er ganske problematisk.

Endvidere startes Hjemmet ikke, forinden den fornødne Kapital og den fornødne Sikkerhed for alle Tilfælde er tilstede.

Som sagt, Hr. Sessings Paastand om, at man ved at underskrive Tegningsbeviset hæfter som Garant for Gæld, der eventuelt vil blive stiftet af „Ferie- og Rekreationshjemmet“, har absolut ingen Steder hjemme.

Enhver vil af Beviset kundese og læse sig til, hvad han skriver under paa.

Angaaende Udkastet til et nyt Tegningsbevis, skal vi blot bemærke, at der i den af Hr. Sessing omtalte Retning ikke fra anden Side har været Betæneligheder.

Om det er mere ideelt at bygge „Lokomotivmandshjem“, til de pensionerede eller Enker, skal vi ikke udtale os. Arbejdende er mindst lige saa paakrævet som Alderdomshjem til Pensionister. Men for Tiden staar Ferie- og Rekreationshjemmet paa Dagsordenen!

Vi vil dernæst gerne pege paa, at Hjemmet foreløbig er tænkt som et Ferie- og Rekreationshjem og ikke som et Reconvalescenthjem.

Bestemmelsen angaaende Kampfonden er gældende nu, om den kan betragtes som forældet, skal vi ikke diskutere, men vil

Hr. Sessing skænke et Beløb til Feriehjemmet, bliver det sikkert modtaget med Tak. Thi vil man ikke have sine Penge igen, er det en Gave, og da behøver Hr. Sessing kun en Kvittering for de indbetalte Penge.
c. m.

FRIEDMANNS SMØREPUMPE.

Ved Otto Bendixen.

I den Tid, da Lokomotivets Damptryk kun var ringe, og Dampens Temperatur ikke oversteg 180°, blev for Lokomotiver anvendt meget primitive Smøreapparater, som ved Hjælp af Haanden med Mellemrum forsynede Cylindre og Glidere med Olie. Smøringen var den Gang ikke saa meget vigtig, fordi den temmelig vaade Damp besørgede Funktionen som Smørelse.

Med det stigende Damptryk blev Spørgsmaalet om Smøring bestandig vigtigere. Omkring Midten af Firserne opstod i Amerika og England de saakaldte Opdrifts- eller Kondensations-Smøreapparater, som besørgede en uafbrudt Smøring af Cylindre og Glidere. Smøreapparaterne blev stedse forbedrede og har i England og Amerika fundet Anvendelse indtil de senere Aar.

Firmaet Alex. Friedmann i Wien har som den første i Europa i Aaret 1888 begyndt at indføre Kondensations-Smøreapparatet (System Nathan). Største Delen af de Lokomotiver, som blev bygget efter den Tid, blev forsynet med disse Smøreapparater. Vi ved fra vore egne Lokomotiver, hvorledes de afløste Patrick's Smøreapparat, og endnu i udstrakt Grad er i Anvendelse. Men derved var der ogsaa givet Firmaet Friedmann Lejlighed til nøje at lære Fordelene og Ulemperne ved dette Apparat at kende, og saaledes skabe det moderne Smøreapparat, den nuværende Smørepumpe.

Kondensations-Smøreapparatet har følgende Ulemper:

1) Smøringen af de glidende Dele er ikke betinget af Maskinens Omdrejningstal, men afhænger fuldstændig af Lokomotivførerens Dygtighed med Hensyn til Betjeningen af Reguleringskruerne.

2) Olie tilførslen bliver stærkt paavirket af Modtryk i Gliderne og Cylindrene.

3) Lubrikatoren smører stadig den samme Oliemængde, til hvilken den er indstillet, ligegyldigt om Maskinen arbejder hurtigere eller langsommere eller staar stille.

4) Kondensations-Smøreapparatet maa ubetinget være indenfor Førerens Række-

Firmaet Friedmann har derfor allerede omkring Aaret 1900 beskæftiget sig med Spørgsmaalet: mekanisk Smøring, og det har været flere Aar, inden det har kunnet fremstille et godt Apparat. Men fra Begyndelsen af Aaret 1905 har den Friedmannske Smørepumpe fundet en stadig voksende Udbredelse, saaledes at et stort An-

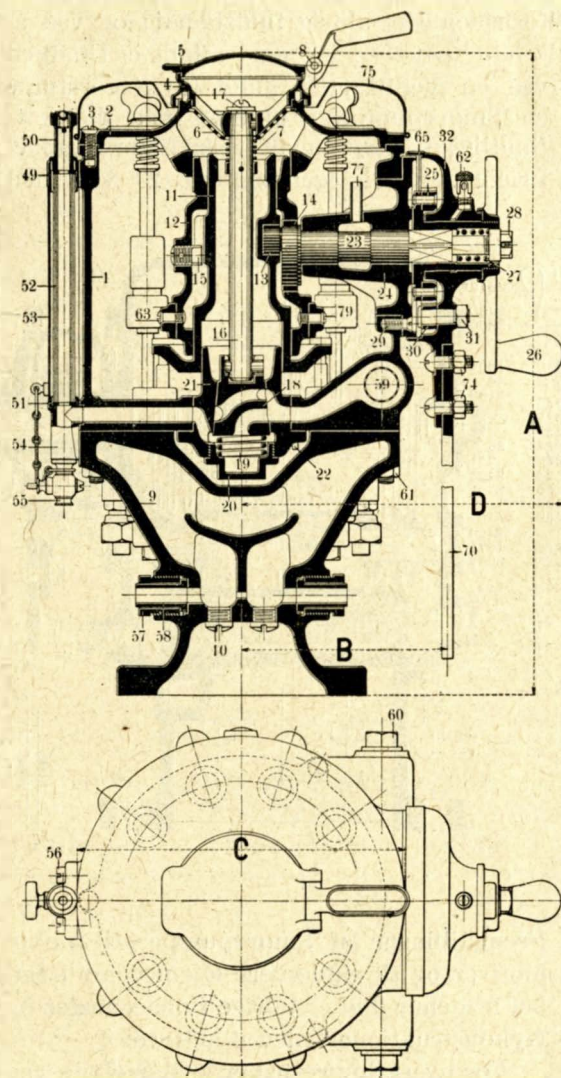

Fig. 1.

tal Baner baade inden og udenfor Europa nu er forsynet med denne. For Tiden er over 100,000 Friedmannske Smørepumper i udmærket Anvendelse i alle mulige Øjemed, deraf alene ca .30,000 paa Lokomotiver.

I det efterfølgende er Fordelene ved den Friedmannske Smørepumpe i Modsætning til Kondensations-Smøreapparatet kort sammenfattet:

vidde og tager megen Plads paa Fyrkassen, saavel som megen Opmærksomhed af Føreren.

Da Overheder-Lokomotiverne blev indført, fik Smøringen en endnu højere Grad af Vigtighed, den maatte ubetinget ske under højt Tryk, og disse Krav var kun den mekaniske Smørepumpe voksen.

1) Olie tilførslen sker proportionelt med Bevægelsen af de Dele, som skal smøres, altsaa Ophør af Smøringen, naar Maskinen holder, forøget Smøring ved hurtigere Bevægelse af Maskinen.

2) Den af Oliepumpen tilførte Oliemængde er fuldstændig uafhængig af Modtrykket i Forbrugsstederne. Det har vist sig i Praksis, at i Følge Forsnevninger i

Ledningerne paa Grund af Smuds eller smaa Isdele om Vinteren, maa Pumperne undertiden overvinde ganske overordentlig høje Tryk. Disse Tryk overskrider 300—400 Atm. Det er klart, at saadanne Krav kun kan opfyldes af en Pumpe af første Klasses Konstruktion.

3) Betjeningen og Vedligeholdelsen er ualmindelig enkelt.

4) Smørepumpen kan monteres saavel paa Førerpladsen som paa et hvilket som helst Sted paa Lokomotivet. Det er paa Grund af Pladsmangel ikke altid muligt at anbringe Apparatet i Førerhuset, saa Føreren har det for Øje, hvorfor mange

Den karakteristiske Forskel mellem Friedmann-Pumpen og næsten alle andre Systemer, danner Anvendelsen af styrede Stempler i Stedet for Suge- og Trykventiler, saavel som Undgaaelsen af Stophøsninger, Fjedre og alle yderligere Elementer, som vilde være i Stand til at paavirke Sikkerheden af Virkningen. Suge- og Trykventilen er, selv om de er nok saa omhyggeligt forarbejdede, aldrig fuldstændig og vedvarende tætte. Men den mindste Utæthed ved en Ventil er i Stand til at forstyrre en Smørepumpes Funktion paa det ømfindtigste. Som nævnt beskæftiger Firmaet Friedmann sig gennem ca. 20 Aar med

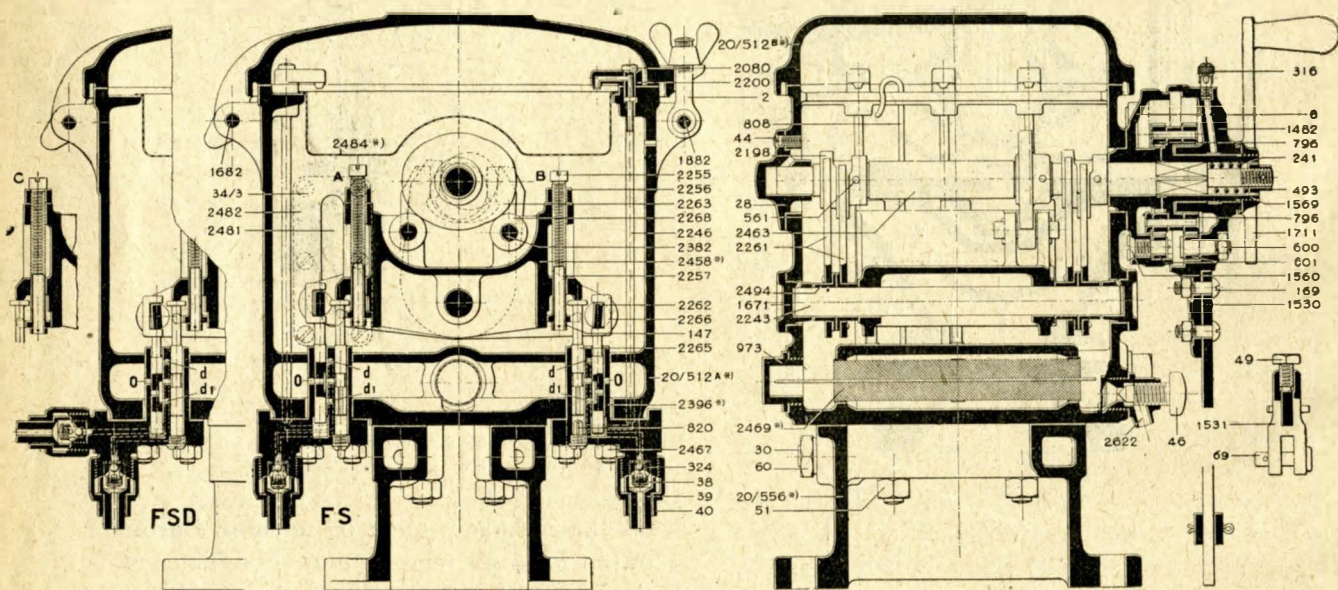

Fig. 2

Baner foretrækker Anbringelsen foran nærmest Cylindrene. Sidstnævnte Anordning har den Fordel, at Rørledningerne bliver korte, og endvidere bliver Apparatet rykket bort fra Førerens Rækkevidde, hvorved dennes Opmærksomhed bliver aflastet. Indstillingen af Smøringen bliver desuden foretaget i Remisen eller i Værkstedet, og Lokomotivføreren har intet andet at gøre end fylde Oliebeholderen.

Fremhæves maa endvidere, at skønt Pumpen besidder et større Antal bevægelige Dele, er Sliddet dog meget ringe, da disse Dele løber i Olie.

Fremstillingen af Smørepumper til Lokomotiver og til stationære Øjemød, og i Løbet af denne Tid er talrige Forbedringer og Nykonstruktioner bleven udførte.

For hvert Smørested er i Oliebeholderen anordnet en Enkeltpumpe, som bestaar af en Cylinder samt det dertil hørende Tryk- og Styrestempel. Trykstemplets eller Tilførselstemplets Slaglængde og dermed hver enkelt Pumpes leverede Oliemængde, er indstillelig, svarende til Kravet. Alle Stemplerne bevæges af en fælles Drivmekanisme ved Hjælp af en Ekscentrikaksel, som faar sin roterende Bevægelse gennem

et Drivværk. Dette bliver igen betjent ved en frem- og tilbagegaaende Del paa Maskinen. Friedmann-Pumpens Drivværk adskiller sig fra de ellers sædvanlige Udførelser af Fabrikatet derved, at ikke een, men 3 Drivpaler er til Stede, hvilke dog ikke samtidig griber ind, men efter hinanden. Derved bliver en finere Betjening mulig.

Pumpens Fod er forsynet med en Var-meindretning. Denne varmer først og fremmest den underste Del af Oliebeholderen, i hvilke Olietilløbskanalerne og den finmaskede Si befinder sig, for saaledes at lette Oliens Gennemflydning, navnlig i Frostvejr.

Det er af Vigtighed, at Olien naar til Pumpestemplerne og de Dele, som skal smøres, i ren Tilstand. For at opnaa dette er foruden Paafyldningssien en anden fin-

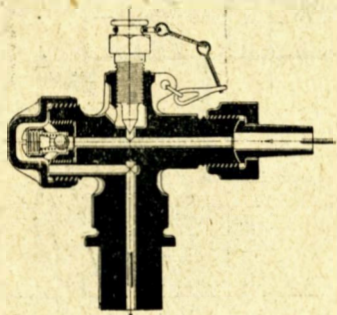

Fig. 3.

masket Si anbragt i det saakaldte „Renolie-kammer“ nærmest Pumpecylindrene.

I det følgende beskrives to af de nyeste Friedmannske Smørepumpetyper.

1) Type NS.

Dette Apparat er bestemt til at forsyne Lokomotivets Glidere og Cylindre saavel som Stempelstangs- og Glideslophøsninger med Olie. Naturligvis er dette Apparat ogsaa egnet til at anbringes paa Dampmaskiner og Dieselmotorer.

For til enhver Tid at kunne overbevise om den rigtige Funktion af Smøringen, er der truffet den Foranstaltning, at hvert Smørested for sig kan kontrolleres, og dette sker ved Hjælp af Skueglasset 52, se Fig. 1.

Dette Skueglas er ikke andet end et almindeligt Oliestandsglas, der som sædvanlig viser Olieoverfladen i Oliebeholderen,

men kan ved Omstilling af den centralt beliggende Omskiftningshane 18 ved Hjælp af Haandtaget 8 bringes i Forbindelse med hver af Enkeltpumperne 41. Skal nu Smøringen fra et Smørested kontrolleres, saa bliver Haandtaget drejet saa længe, til det befinder sig over det Udløbsdæksel, som skal kontrolleres. Derved bliver det paa-gældende Pumpestempel forbunden med Skueglasset og tager i den korte Tid Kontrol-lingen varer, ikke Olien fra Oliebeholderen, men fra Skueglasset. Den rykvisse Synken af Olien i dette Glas viser straks Maalet af Smøringen. Denne Fremgangsmaade kan efter Behag gentages ved hvert Smørested. Bliver Haandtaget efter endt Kontrol-ling drejet tilbage til Normalstilling, saa viser Oliestandsglasset alter Højden af Oliestanden i Oliebeholderen. Der findes ogsaa en Stilling af Hane, i hvilken Oliestandsglasset er ganske udskilt, hvilket er ønskeligt, i Fald Glasset gaar itu. Det skal endnu nævnes, at under Kontrollen af et Smørested indtræder ingen Afbrydelse af Smøringen ved de andre Steder, da disse fremdeles faar deres Olie fra Oliebeholderen.

Den her beskrevne Pumpe NS er den for Tiden mest udbredte og er i Anvendelse ved talrige Jernbaner.

Et yderligere Fremskridt i Udviklingen af de Friedmannske Pumper danner den i det efterfølgende beskrevne Pumpe FS, som ses i Fig. 2.

Ved denne er gennem en Forbedring af det Friedmannske Dobbeltstempelsystem muliggjort en Kontrolindretning, som uden Indstilling af en Hane viser den indstillede Olietillørselsmængde i Draabeform. For at foretage Kontrollen, er det tilstrækkeligt at lukke Laaget op og foretage nogle Omdrejninger af Svinget med Haanden.

Hver Enkeltpumpe besidder igen et Tillørsels- eller Trykstempel (2265) og et Styrestempel (2266), se Fig. 2. Men førstnævnte gør i Kraft af Dobbeltknasten N to Slag, medens sidstnævnte kun udfører en enkelt op- og nedadgaaende Bevægelse. Denne Dobbeltbevægelse bliver udnyttet til den første Gang, naar Styrestemplet befinder sig i sin nederste Stilling at føre Olien gen-

nem Kanalen d til Forbrugsstedet, og anden Gang, naar Styrestemplet er i sin højeste Stilling at lede den gennem Drypperen T. Denne Drypper viser saaledes paa denne Maade nøjagtigt, paa hvilket Maal Smøringen er indstillet. Iøvrigt er Indretningen med Siningen, Opvarmningen og Driv-

Førstnævnte er saaledes konstrueret, at den ganske forhindrer en Tømning af Rørledningen, naar Lokomotivet kører uden Damp; og endvidere har den en Kontrolskruue, som gør det muligt at kontrollere, om Olieledningen er fyldt med Olie.

Olievaporisatoren, som i den nyere Tid

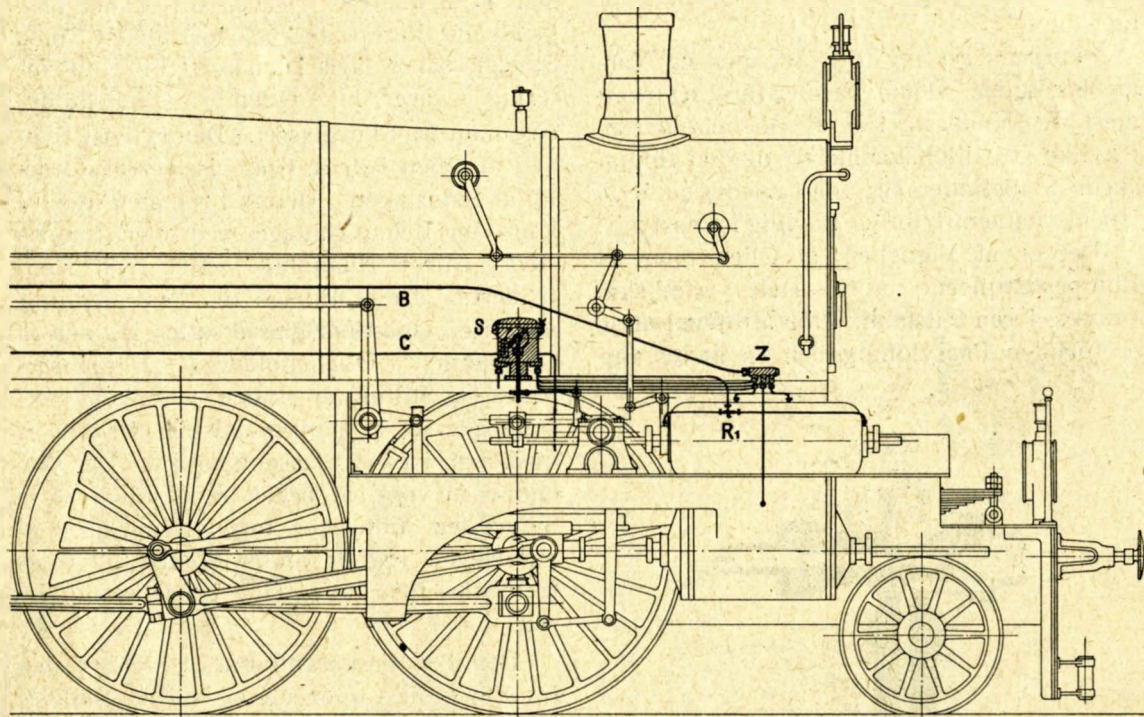

Fig. 4.

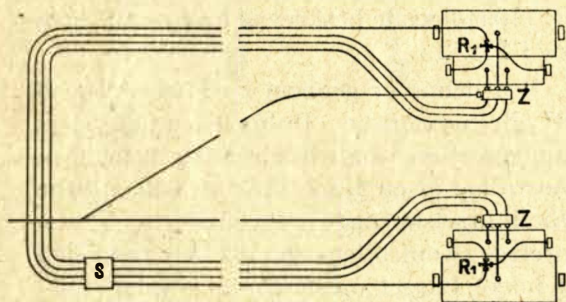

Fig. 5.

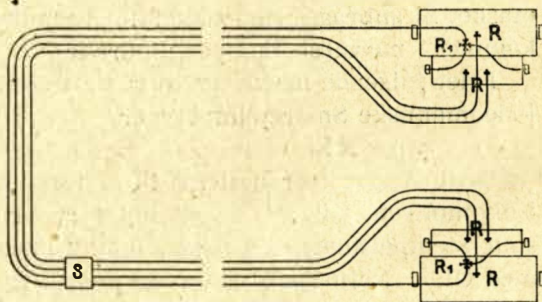

Fig. 6.

mekanismen den samme som ved Type NS.

Indmundingen af Rørledningen i Gliderne og Cylinderne sker enten ved Hjælp af Kontraventiler, som er fremstillet i en speciel Udførelse af Firmaet Friedmann (se Fig. 3), eller ved Hjælp af den saakaldte Olievaporisator.

er indskudt mellem Pumpen og Gliderne og Cylinderne, og i Nærheden af disse, har til Hensigt at bringe Olien i fint fordelt Tilstand, blandet med Damp til Damprumene, hvorved Fortørring og Forbrænding af Olien fuldstændig bliver forhindret. Blandingen af Olien med Damp blev tidligere berømmet Kondensations-Smøreapparatet

som Fordel. Nu er der ved Anvendelsen af Olievaporisatoren ogsaa blevet givet Pumpen denne Fordel, saaledes at den mekaniske Tryksmøring i Forbindelse med Olievaporisatoren faktisk kan betegnes som fuldkommen.

Skitsen i Fig. 4 og 5 viser som Eksempel Anbringelse af Pumpe og Olievaporisator; medens Fig. 6 fremstiller Anvendelse af Pumpe med almindelig Kontraventil uden Olievaporisator.

Friedmann-Smørepumpen er i Anvendelse ved de danske Statsbaners Lokomotiver Littr. R.

25. AARS JUBILÆUM.

N. J. Beck, Korsør.

Den 1. Marts fejrede Lokomotivfører H. J. Beck, Korsør, 25 Aarsdagen for sin Ansættelse som Lokomotivmand.

Jubilaren blev ved sin Ansættelse stationeret i Esbjerg, var som Rangerfører en Tid lang i Holbæk og ved Udnævnelse til Fører stationeredes B. i Korsør.

Beck er godt kendt blandt de Lokomotivmænd han har færdedes mellem for sin friske Maade at tage Tingene paa og har i Tidernes Løb skaffet sig en vis Ret til et Frisprog, der anerkendes af alle.

Vi tror at Dagen bragte ham mange Hilsener fra Nær og Fjern til hvilke vi ogsaa følger vor Lykønskning paa Højtidsdagen.

FRA DET DAGLIGE LIV

Hr. Redaktør!

Skal vi saa tale om noget andet, lad os ikke tale om Uddannelse, det er saadan et kedeligt Emne. — Selvfølgelig behøver man en ringere Uddannelse, naar Rørene er utætte end naar de er tætte. — Det er da klart! Nej, selv om Møblerne paa den ny Jernbaneskole udelukkende er store, magelige og bløde Lænestole til 1000 Kr. pr. Stk., saa ønsker vi ingen Uddannelse. — Maa vi være her, vi er vel færdige, vi kan intet lære mere. Og i de Stole, paa den Skole, falder vi i Søvn. Men hvad, vi lærer da ogsaa noget hver Dag. Hvad skulde vi ellers have vore, inspicerende Sektionschefer til? Sig mig det Hr. Redaktør!

Tror De ikke, Caspar stadig faar at vide, at han ikke maa ryge, — d. v. s. Kullene. Jo, saamænd gør han saa, og han faar ogsaa at vide, baade hvor lidt og hvormeget der maa komme i Fyret. Han maa ikke fyre — og han maa ikke køre istaa. — Det er saa let at sige, „De maa s'gu ikke ryge“ og den Slags, men faa den til at lade være, de ku jeg lide at lære! Og ellers er jeg saamænd lærenem nok, for den Sang jeg hørte inde i Scala i „Hallo! Amerika“, den kan jeg. De ved denne her „Ja, han kan sagtens, ja, han kan sagtens, — men det er osse det eneste han kan!“ — Og den kommer jeg ganske ufrivillig til at tænke paa, hver Gang den lille Mand forsvinder, efter at han har sagt „De maa ikke ryge!“ — Ja, han kan sagtens, ikke sandt!

Som jeg passer paa, for at undgaa Røg, saadan passer den lille Mand ogsaa paa, at der staar Vogne paa Midtersporet ved Askekasserne. — Har De ikke lagt Mærke til. Hr. Redaktør, at nu staar der kun en Vogn paa Midtersporet ved Askekasserne, før stod der altid flere?

Det er da et Fremskridt, men endnu er der spærret i begge Ender. Thi en Vogn paa de Steder, er lige bestemt en Vogn for meget. Ja, kun én! Kan vi faa dem flyttet — eller skal de staa der! Er det dertil Sporet er bestemt? Ja, jeg spørger bare?

Er den lille Mand, Manden for at faa dem væk, eller er det den anden? Maskindepotets Rangermester! Jeg vil saa gerne vide det!

Med Tak for Optagelse.

Deres ærlhødige

Caspar Røgbrænder.

AARSINDTÆGT!

Grundet paa en Annonce i herværende lokale Aviser fra Ligningsmyndighederne om, at Tjenestemænd og Funktionærer med fast Indtægt hørde for at undgaa evt. Tilsigelse søge at faa Oplysning fra deres specielle Administration om deres Aarsindtægt forinden Blanketten indsendes.

Lokomesteren her skrev ind til Distriktet for Lokopersonalet og den 26. Januar var Listerne tilsendt Vg. Station og ved Bekendtgørelse i Remisen skulde Personalet henvende sig paa Stationens Kontor for at faa de ønskede Oplysninger.

Nu forbavses man over, at de ønskede Oplysninger skulde have paa Stationen og ikke hos Lokomesteren. Er det muligt at Lokomesteren ikke maa være vidende om Lokopersonalets Indtægt, eller er Grunden at man ønsker at Lokopersonalet skal staa med Hatten i Haanden og opgive hvem man er, og hvor man bor for „Enhver“ under Trafikafdelingen paa Vg. Station, som derefter gaar ind paa Stationsforstanderens Kontor og meget højtidelig kommer tilbage med Svar „De har haft . . . !“

En Ændring i disse Forhold finder man bør finde Sted og i det hele og store sker Udbetalingen af Løn og Emulementer paa Vg. Station under en saa forældet Form at en Forandring tiltrænges i højeste Grad. Mest ønskeligt vilde det være at alle Pengeudbetalinger foregaar indenfor Maskinafd. Omraade. Kunde vor ærede Hovedbestyrelse skaffe denne Ordning gennemført vil mange Lokomotivmænd være den taknemlig.

Vg. Lokof. og Lokofrb. Afd.

I „Dansk Lokomotiv Tidende“ Nr. 2 var optaget en Opgørelse af Lokomotivmændenes Lønningsindtægt for 1920 som d.Hr. i Viborg meget vel kunde have benyttet, thi den var rigtig.

Den tunge Gang til Stationen kunde da have været sparet. For saa vidt Forholdet vedrørende Lønudbetalingen m. m. paa Viborg Station er af en saadan Beskaffenhed, at der er Anledning til Klage, mener vi, at Afdelingerne først selv maa søge at bringe Orden i Sagerne og kan dette ikke lade sig gøre ved Afdelingernes egen Hjælp, kan man senere paakalde Org. Assistance.

Vi vil imidlertid antage, at de Tjenestemænd, der er tjenestegørende paa Kontoret paa Stationen, er høflige og velopdragne Mennesker, men er der noget galt i saa Henseende kan det vel rettes. — De er da ogsaa *kun* Tjenestemænd.

Red.

BOLDKLUB

Statsbanernes Boldklub i Nyborg afholdt 4. Februar en vellykket selskabelig Sammenkomst paa Turisthotellet. Efter et fælles Kaffebord, tog man fat paa Dansen. hvortil Musiken leveredes af d'Hrr. Elektriker Rosted, Lfb. M. Petersen, Schack Larsen og G. Larsen, der skilte dem udmærket fra deres Hverv og til de dansendes store Tilfredshed. Aftenen forløb paa bedste Maade med humoristisk Oplæsning og Sang.

Boldklubben er dannet af Værksted- og Remisearbejdere, Stations- og Lokomotivpersonale og har i det forløbne Aar arbejdet sig godt op baade hvad Medlemsantal og Spil angaar.

Ved Sammenkomsten sloges der til Lyd for, at oprette et Damehold til Langboldspil og at disse skulde søge at faa Tanken realiseret.

Vi opfordrer igen i Aar i Lighed med forrige Aar, eventuelt bestaaende Fodboldklubber til at modtage eller udfordrer os til Kamp.

Meddelelse herom modtages af

Lokomotivfyrbøder M. Dick.
Statsbanernes Remise, Nyborg.

Denne gode Tanke, Nyborg Jernbanemænd har bragt til Udførelse, burde optages andre Steder, hvor der er ansat et større Antal Jernbanemænd, saa der kunde blive Lejlighed for Nyborg Boldklub at komme til at prøve Kræfterne — der mangler vistnok endnu Modstandere samlet i andre Jernbaneboldklubber.

Vi kan paa det bedste anbefale de yngre Jernbanemænd at søge dannet lignende Klubber andre Steder, saa Nyborg ikke forgæves skal udfordre til Kamp.

Red.

JUBILÆUMSFEST

Den 17. f. M., afholdt Aalborg Lokomotivfører Afd. en Fest til Ære for Lokomotivfører Bloch-Hansen, der havde Jubilæum den 1. Januar. Festen, hvortil Jubilaren var indbudt, var meget vellykket fra først til sidst. Ved den splendide Middag blev der holdt en Masse Taler, der fortsattes ved Punchebollen, ligesom der blev afsunget et Par Sange, den ene forfattet af Lokomotivfører Vendelbo, var haandskrevet og smukt indbunden, beskrev Jubilarens Levnedsløb, fra Vuggen til Jubilæet, gjorde særlig Lykke. Jubilaren fik overrakt et Guldur, som Gave fra Lokomotivførerne. Bloch-Hansen skænkede i Anledning af Jubilæet 50 Kr., som et ekstra Bidrag til Wienerbørnene.

Aalborg Lokomotivfører-Afdeling er her kommen ind paa en god Skik, som bør efterfølges

af andre Afdelinger. Dyrtiden har jo bevirket, med sine høje Priser paa alt muligt, at det er ganske uoverkommeligt for Jubilaren at holde, selv en nok saa beskedene Fest for sine Kollegaer, og der ligger da egentlig ogsaa noget bagvendt i, at det er Jubilaren, der holder Festen; idet man ved en Jubilæumsfest, ønsker at hædre Jubilaren og det er derfor det naturligeste, at det er Kollegerne der holder Festen og indbyrder Jubilaren; det bliver da kun en forholdsvis ringe Udgift for den enkelte, som han faar fuld „Valuta“ for, i den gode Mad og det festlige Samvær. Og det væsentligste er, at det bliver til en Festdag, for dem alle der deltager og til en Hædersdag for Jubilaren, som han sent glemmer.

Sungam.

KARNEVAL I AARHUS

Aarhus Afdelinger afholdt deres aarlige Karneval den 21. Februar. Besøget var saa overvældende baade af Tilskuere og Deltagere, at efter Sagkyndiges Skøn var det det største Karneval der er afholdt her i Byen i Aar.

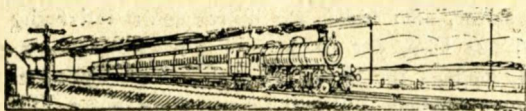
Det glade Festudvalg med den evige unge Lokofører Soph. Jacobsen i Spidsen, fortjener den største Anerkendelse for deres store Arbejde for at skabe en rigtig Festaften for D. L. F.s Medlemmer og man maa sige, at alt „klappede“, Salen var smukt dekoreret med Flag. Guirlander, kulørte Lamper, Boder med smaa Kineserinder, Lys-Projektører m. m. Desuden var der sørget for udmærket Musik, som spillede Døgnets sidste One og Two Step, saa det var ingen Under at Stemningen, saavel hos gamle, som unge, var oppe paa den røde Streg hele Aftenen.

I en af Pauserne var der fra Scenen Optræden af tre dygtige Gymnaster, som udførte en Del halsbrækkende Øvelser i dobbelt Reck. Præsentationerne vare saa udmærkede, at professionelle Artister ikke kunde lave det bedre.

Samtidig fortjener D'Herr. Lokomotivmestre en Tak for, som med sædvanlig Imødekommen havde tilrettelagt Tjenesten saaledes, at alle som ønskede at deltage i Festen havde fri.

Festen sluttede Kl. 1 og Afdl. Fm. V. Johansen rettede paa Afdelingens Vegne en Tak og Forsamlingen udbragte et kraftigt Hurra for Festudvalget.

Deltager.

DET FØRSTE LOKOMOTIV I AMERIKA

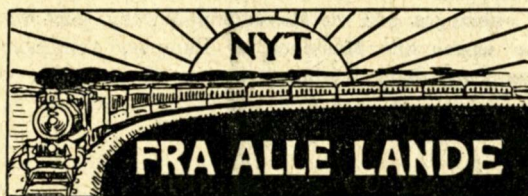
Det første Lokomotiv, som kørte paa en amerikansk Jernbane, foretog sin Prøvetur 8. August 1829 i Honesdale, i det nordøstlige Pennsylvanien for en stor Forsamling af Tilskuere.

Det havde et Løvehovede malet paa Forenden af Kedlen, hvorefter det fik Navnet „Storbridge-Løven“. Skønt der baade var spaaet Forsøget Ulykke og Fiasko, blev det en Succes, trods det senere blev afgjort, at denne særlige Strækning paa Jernbanen ikke var i Overensstemmelse med Lokomotiver paa deres daværende Udviklingstrin.

Maskinmesteren paa den første Prøvetur var Horatio Allen, Søn af en Professor i Matematik ved Union College Schenectady. „Løven“, eller de bevarede Dele — er nu en værdifuld Helighed i National Museum i Washington D. C.

Carbondale-Jernbanen blev bygget som Udløbere i Kulminerne i Lachawanna Valley og skønt det var den 5. Jernbanestrækning i Amerika, var det den længste, da den aabnedes, og den første, som prøvede et Lokomotiv, idet de andre blev drevet af Heste.

Aa. Møllebro.

TANDLØSE METALSAVE.

Til Gennemskæring af Metalgenstande anvendes hyppig roterende glatte Staalskiver, der arbejder ligesaa godt, ja endog bedre, end Rundsave med Tænder.

Snitvirkningen skyldes nemlig ikke, som tidligere antaget, at Metallet i Snitlinien rives bort af Saven, men at der ved Gnidningen mellem Arbejdsstykket og den hurtig løbende Skives Omkreds udvikles saa stor en Varme, at Metallet det paagældende Sted naar Smeltepunktet og slynges bort. Herved bliver Staalskiven selvfølgelig ogsaa opvarmet, men da Størstedelen af dens Omkreds stedse er udenfor Snitlinien og afkøles ved Berøring med Luften, holder dens Varmegrad sig betydeligt under Smeltepunktet.

Tandløse Save fremstilles i Størrelser, der kan gennemskære de sværeste Staalhjelmer, De slides langsommere end Save med Tænder og fordrer ikke som disse ret hyppig Skærpning.

Tids. f. M.

MEYRINGH SMØREAPPARAT.

De almindelige Vandtryksmøreapparater, som anbringes paa Maskiner og Pumper har den Fejl, at de smører lige stærkt uden Hensyn til om Maskinen eller Pumpen gør mange eller faa Omdrejninger pr. Min.

Det Apparat, der her skal omtales, smører derimod i Forhold til den Dampmængde, der i Øjeblikket bruges til vedkommende Maskine.

Apparatet bestaar af en Beholder, hvori Olien fyldes, og som har 2 Glas, et paa hver Side af denne. Det ene viser Oliestanden i Beholderen og gennem det andet Glas passerer Olien, saaledes at man kan kontrollere Smøringen. Fra Beholderen gaar der to Rør op til Dampledningen, det ene er formet som en Spiral, hvori Dampen fortættes og derved virker som Vandtryk. Det andet Rør leder fra Kontrolglasset op til en Forsnævring, som er anbragt paa Dampledningen, hvorved der bliver en Forskel paa Trykket i de to Rør. I det førstnævnte Rør vil der være det fulde Damptryk, medens der derimod i sidstnævnte vil finde et Trykfald Sted, fordi Dampprøret udvider sig lige efter Indsnævringen, hvor dette er anbragt. En lille Ventil er anbragt saaledes, at Olietilførslen kan reguleres efter Behag.

Apparatet har tillige den Fordel, at det ved at anbringes paa en Hoveddampledning samtidig kan smøre alle Maskiner og Pumper, som faar Damp fra denne Ledning. Tids. f. M.

* * *

NY CEMENTBLANDING.

En Englænder har opfundet og patenteret en ny Slags Cement, der egner sig fortrinligt til at binde paa Jærn og andre Metaller.

Cementen bestaar af 4 Vægtdele Røngummi opløst i Nafta, 3 Dele Harpix, 2 Dele Blyhvidt, 9 Dele Kultjære og $\frac{1}{4}$ Del Shellak.

Naar Blandingen skal bruges, opvarmes denne saavel som Metaldelens Overflade og kan saaledes anvendes til Tætning af mindre Lækager. Fortyndet med Nafta kan det anvendes som Maling.

* * *

TRANSPORTABLE LAMPER.

I Væksteder er det ofte besværligt at anvende Lamper med lang bøjelig Ledning. Denne er altid i Vejen, og det er vanskeligt at vikle den op, naar Lampen skal anvendes i Nærheden af Stikkontakten eller Rosetten, hvorfra Ledningen udgaar. Et amerikansk Firma har konstrueret en lille Vinde til Oprulning af Ledninger, som i Udseende ganske ligner den, hvori Baandmaal opvikles. Den er anbragt paa en al-

mindeilig Lofttroset og Lampen er fastgjort til en 3,6 Meter lang Ledning, medens Vinden betjenes ligesom de bekendte selvoprullende Gardiner. Denne Type er beregnet til Maskinværksteder, den anden Type er beregnet til Garager og lignende Stedrr og er forsynet med en 7,6 Meter lang Ledning. Fatningen ender i en Hane og Lampen er omgivet af et Beskyttelsesgitter. Elektr. Tids.

* * *

MATERIALE TIL KONTAKTER

Som bekendt er Platin det Materiale, det anvendes mest til Kontakter, og er ogsaa bedst egnet hertil, da det hverken iltes uuder kemisk eller Elektrisk Paavirkning. Endvidere er det tilstrækkelig haardt og har et højt Smeltepunkt. Til Trods herfor hører man ofte, at der klages over usikker Kontakt, naar Platin anvendes.

Er to Kontaktstykker anbragt over hinanden, har man fornylig foreslaaet at give det underste en skarpkantet eller spids Form for at forhindre, at der samler sig Støv og Snavs herpaa. Et gammelt kendt Middel til at undgaa Gnistdannelse paa Kontakterne er at anbringe en passende Modstand parallel med Gniststrækningen.

I den senere Tid har man i stor Udstrækning anvendt Metallet Wolfram i Stedet for Platin til Kontakter. Wolfram er temmelig skørt ved normale Temperaturer, men naar det er rødvarmt, kan det behandles med en Hammer. Ved normale Temperaturer angribes det hverken af Syre eller af Gas. Wolfram har med godt Resultat været anvendt til vibrerende Kontakter med betydelig Strømbelastning. Det svejses fast paa de Ledninger, hvor Kontakten skal finde Sted.

Tids. f. M.

* * *

GRAFITSMØRING I MOTORER

Den høje Varmegrad, som findes i Gas- Benzin- og Spritmotorer, gør indvendig Smøring baade nødvendig og vanskelig.

I Tidsskriftet *American Machinist* meddeles nogle Forsøgsresultater fra Grafit-smøring i en saadan Motor. Det anføres først, at det er meget vanskelig at opnaa en tilfredstillende Blanding af Grafit og Olie samt at indføre denne i Cylinderen ved Hjælp af almindelig Smøreapparater, hvorfor der ved Forsøgene udelukkende benyttes ren Grafit uden Olieblanding af nogen Art. Den anvendte Forsøgsmotor var en 6 H.K. Gasmotor, som hidtil var bleven smurt indvendig med ren Olie, der indførtes i Forbrændingsrummet, medens tør Grafit nu blev tilført Cylinder-væggen gennem Luftledningen. Med korte Tid-

mellemrum indførtes paa denne Maade 30 gr. Grafit, og det viste sig, at der straks i Cylindren opstod stærk Gnidning, der imidlertid hurtigt fortog sig hvorefter Motoren løb hurtigere end forhen. Efterhaanden formindskedes Grafittilførslen, saaledes at denne slutelig kun androg 0.25—0.39 gr. pr. H.K.T., med hvilken Mængde de bedste Resultater opnaaedes. Efter 4 Maaneders Drift undersøgtes Stempel og Cylinder, som fandtes at være i god Tilstand med glatte Flader. Tils mudning af Ventilerne indtraf kun naar der paa engang tilførtes større Grafitmængder, hvorfor Tilførslen maatte ske saa jævnt som muligt.

Grafitmøringens Indvirkning paa Brændstof-forbruget kunde ikke nøjagtigt konstateres, da Motorens Belastning vekslede stærkt; men det var en Kendsgerning, at Stemplet holdt bedre tæt og der opnaaedes højere Samtryk end ved Oliesmøring.

Der benyttedes ved Forsøgene kun bedste Sort „Flake-Graphit“, da andre Kvaliteter vanskeligt kunde indføres i Cylindren.

Tidsk. f. M.

FORANDRINGER VED TERMOMETRETS NULPUNKT

Ogsaa paa Termometre gør Alderen sin Indflydelse gældende, idet ældre Kviksølvtermometre hyppigt viser for meget, medens Vinaandstermometre viser for lidt.

Aarsagen hertil har været meget omdisputeret, den sandsynligste er imidlertid den som en engelsk Fysiker giver, at det for Kviksølvtermometrets Vedkommende skyldes en gradvis Sammentrækning af Kuglen hvorved Kviksølvet trykkes op i Røret.

Der har været gættet paa forskellige Grunde for Vinaandstermometrets modsatte fejlagtige Visning, Man antog saaledes at den tynde Vædskehinde som fugtede det indre af Røret var tilstrækkeligt til at foraarsage Fejlen, og at Termometre, der altid stod med Kuglen nedad, længere undgik at vise forkert. Man antog ogsaa, at Vinaandsdampene indgik en kemisk Forbindelse med Glasset, eller der dannede sig usynlige Porer i Glasset, hvorved Vinaanden gik bort denne Vej.

Ovennævnte engelske Fysiker giver imidlertid en anden Forklaring som synes nok saa rimelig.

Kviksølvtermometret lukkes til naar det er fuldstændig fyldt med Kviksølv, saaledes at det er lufttomt naar det smeltes til, og da Trykket inde i Røret og Kuglen, derved er mindre end det udvendige, har det en sammentrykkende Virkning paa Kuglen.

Vinaandstermometret bliver derimod fyldt medens Kuglen anbringes i en Kuldeblanding saaledes at det kommer til at indeholde saa meget Luft som muligt, netop for at modvirke Fordampningen. Følgelig er Trykket paa dette Termometers Inderside større end det ydre Tryk, hvorved Trykket inde i Kuglen virker hen til at udvide denne.

Tids. f. M.

PAPIR SOM BRÆNDSEL

Papir er under Krigen blevet anbefalet som Erstatning for Kul og Brænde, det er let at antænde, saalænge det kun drejer sig om enkelte tyndere Stykker, er Talen derimod om tykkere Papir og større Mængder, og da navnlig, naar det indeholder mineralske Stoffer, er det vanskeligt at antænde og forbrænde.

Nogle enkelte større Stykker Papir, der bringes til Antændelse, frembringer vel temmelig hurtigt en betydelig Varme, men selv ved stærk Træk er det umuligt at vedligeholde Forbrændingen. Forsøg har da ogsaa bekræftet, at man, for at opnaa en virkelig Varmeudvikling, ved Papirets Forbrænding, maa forbrænde det over Kulild eller anden Ild med høj Temperatur. De saakaldte Papirbriketter vil saaledes kun forbrænde under Indflydelse af en saadan Ild. Under Krigen forsøgte man i Tyskland at brænde væk af de gamle Arkiver, men har man blot en Gang prøvet at brænde større Mængder af Papir, ved man, et det kun brænder naar det holdes i uafbrudt Bevægelse, ophører Bevægelsen, vil Papirasken lægge sig i et tykt Lag over Ilden og i Løbet af kort Tid kvæle denne. Man maatte for at kunne udnytte Papirets Varme evne rationelt konstruere særlige Ovne eller Kedler med bevægende Riste.

Resultatet af disse Betragtninger bliver da, at Papir, anvendt som Brændsel, kun egner sig til Optændingsmateriale, hvor dels lave Antændelsestemperatur bliver det bestemmende.

Tids. f. M.

ZOOLOGISK HAVE

Medlemmerne kan, mod Forevisning af Medlemskort, paa Foreningens Kontor (Kontortid 12 til 4) erholde Billetter til Zoologisk Have for 65 Øre. — Entreen er nu 1 Kr.

STATSBANEPERSONALETS ULYKKESFORSIKRING

åtholder ordinær Generalforsamling i „National“, Jernbanegade 11. København, den 17. Marts 1921 Kl. 8 Em. med Dagsorden:

- 1) Beretning for 1919—20.
- 2) Forelæggelse af Reguskab for 1919—20.
- 3) Valg af 5 Medlemmer til Bestyrelsen og 2 Suppleanter.
- 4) Valg af 2 Rekvisorer og 1 Revisor Suppleant.
- 5) Eventuelt.

Bestyrelsen.

RETTELSE

I Artiklen „Camouflage“ i Nr. 4, Side 47, 2. Sp. 30 Linie fra oven er efter „tjenstlige Grunde“ Ordene „tilbageholdtes, saaledes at de først kom i“ — faldet ud. — I 32. Linie efter Ordet „Tjenestemanden“ Ordet „ikke“ faldet ud.

Red.

RETTELSE TIL ADRESSEFORTEGNELSEN.

Lokomotivførerafdelingerne.

Randers Afdelings Formands Navn og Adresse rettes til J. Haderslev, Nørregade 28.

Randers Afdelings Kasserers Navn og Adresse rettes til P. C. Jensen.

Langaa Afdelings Formands Navn og Adresse rettes til Chr. P. Morgen.

Lokomotivfyrbøderafdelingerne.

Roskilde Afdelings Formands Navn og Adresse rettes til L. O. Nielsen, Lidtgodtvej.

Nyborg Afdelings Kasserers Navn og Adresse rettes til M. J. Hansen, Sølystvej 27, St.

Afgaaet ved Døden den 14/2 21:

Lokomotivfører A. P. Slot, Fredericia.

Forflyttelse efter Ansøgning under 21/2 21:

Lokfyrbøder L. A. Andersen, Slagelse, til Odense.

Forflyttelse under 21/2 21:

Lokfyrb. A. M. Tønning, Aarhus H, til Aalborg,

—	K. N. Krogbæk,	—	—	—
—	F. O. Ovesen,	—	—	og
—	J. Jensen,	—	—	

Ansættelse som Lokomotivfyrbøder fra 1/3 21:

Haandværker H. E. Petersen, Korsør, i Slagelse,
— K. K. O. Mallings. Struer, i Odense.

Forlang C. B. Møller & Co.s

Cigar „Moderne“ 26 Ø.

Cerut „Havana Life“ . . . 10 Ø.

Cigaret „Rose“ pr. 20 Stk. 35 Ø.

Holl. Shagtobak „Deeha“ 1/5 Ø 98 Ø.

» Røgtobak „Sapong“ 1/5 Ø 95 Ø.

Gallahers Tobakker - Webers La Rosa hos d'Hrr. Handlende eller i Udsalgene.

Nærværende Nummer er afløvet
paa Avisposten den 3. Mart.

Rentefrit Laan

til Indkøb af Herre- og Damegarderobe ydes af Tjenestemændenes Indkøbs-Bureau, Østerfarimagsgade 14^a, Telefon Øbro 973 y.

Støt vore Annonceører

Annonce-Expedition:

K. Johansen, Sommerstedgade 22^a, København B.

Træffes i Reglen daglig Kl. 1—2.

Telefon: Vester 4011.

Udgaar 2 Gange maanedlig.

Redaktion: Vesterbrogade 98 a², København B.
Ell. Vester 2895 v. eller Vester 8113.

Abonnementpris: 6 Kr. aarlig.

Tegnes paa alle Postkontorer i Skandinavien.

Frederiksberg Bogtrykkeri, Falkonerallé 11.

Vesterbro Skotøjshus

15, Absalonsgade 15.

bør være Deres FODTØJ
Leverandør i

Forretningen grundlagt 1879.

